

Kulturní
a společenský
zpravodaj pro obce
Chválenice, Želčany
a Chouzovy

CHVÁLENICKÝ TROJLÍSTEK

Prosinec
2023

Čtení pro Vás

Ročník IX., Číslo 19

Vydává Obecní úřad Chválenice • Chválenice č. p. 21, 33205 Chválenice • telefon: 377992121 • web: <http://www.chvalenice.cz/>
email redakce: chvalenicky.trojlistek@gmail.com • registrace MK ČR: E 17268

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

v adventní době se vám do rukou dostává letošní poslední číslo Chválenického trojlístku, ve kterém bych vás rád poinformoval o dění od posledního vydání tohoto plátku a zároveň vám rád nastínil předpokládaný vývoj pro následující období.

Z agendy obecního úřadu a starosty obce vás v tomto čísle seznámím s následujícím:

- Revitalizace dětského hřiště ve Chválenicích
- Opatření proti velké vodě na návsi ve Chválenicích
- Výměna oken na budově školy ve Chválenicích
- Úprava školního hřiště
- Chválenice – kanalizace II. etapa a dostavba vodovodu
- Odpady v roce 2024
- Vodné a stočné v roce 2024
- Veřejnoprávní smlouvy v roce 2024
- Územní studie Z5
- MUNIPOLIS – testování nového komunikačního kanálu
- Ořez větví zasahujících do veřejného prostoru
- Kamerový systém

• Revitalizace dětského hřiště ve Chválenicích

Na sklonku roku 2022 se zastupitelstvo Obce Chválenice při sestavování rozpočtu na rok 2023 rozhodlo o vyčlenění prostředků na obnovu dětského hřiště u pergoly ve Chválenicích. Rozhodnutí zároveň počítalo s realizací i v případě, že se nepodaří získat dotaci.

V únoru 2023 byla podána žádost o dotaci do dotačního titulu – Program stabilizace a obnovy venkova Plzeňského kraje – projekty obcí (Dále pak „PSOV PK“) na projekt „Revitalizace dětského hřiště ve Chválenicích“. Žádost v 1. fázi schvalování nebyla doporučena k podpoře, nicméně jsme byli zařazeni mezi náhradníky.

V průběhu července, po nepříliš jednoduchém rozhodování se nad různými katalogy dodavatelů herních prvků, došlo ke shodě, co bychom si představovali. Samotné výběrové řízení probíhalo v srpnu a smlouva na dodávku byla podepsána na začátku září s termínem dodání do konce října tohoto roku. Demontáž původního hřiště, zemní práce a dodávku včetně rozprostření nového kačírku jsme si zajišťovali svépomocí.

25.10. se na mě obrátila referentka z krajského úřadu, která má na starosti PSOV PK s dotazem, zda jsme již realizovali, případně kdy realizujeme náš projekt. Informovala mě, že jsme se posunuli z pozice náhradníka mezi podpořené projekty. Díky tomu, že byl projekt v realizaci a stihli bychom přidělené finance vyúčtovat do konce tohoto roku, dotaci jsme obdrželi, a to ve výši 441 000,- Kč.

31.10. bylo hřiště dodavatelem předáno obci do užívání. Celkové náklady na hřiště bez tabule na kreslení a doplňujících drobných víceprací činí 703 300,-Kč. Objednávka nad rámec smlouvy, tj. dodávka tabule na kreslení, oprava pružinového houpadla a instalace FSPL desky k houpadlům a kolotoči bude dokončena do jara roku 2024 a náklady s tím spojené činí 59 205,- Kč.

Tzn. celkové náklady na dětské hřiště budou 762 505,- Kč vč. DPH.

Žádáme tímto rodiče dětí, aby své potomky poučili, že se k herním prvkům mají chovat ohleduplně.

- **Opatření proti velké vodě na návsi ve Chválenicích**

V druhé polovině října proběhly po dohodě s ŘSD ČR stavební úpravy na návsi ve Chválenicích, které mají eliminovat splavování štěrku a vyplavování vodou přilehlých nemovitostí. Práce spočívaly v instalaci silničních obrubníků, instalaci 2 nových uličních vpustí a osazení 1 ks eco drainu v délce 10,5 m. Náklady obce byly ve výši 146 599,- Kč vč. DPH, investice ŘSD ČR byla necelých 500 000,- Kč.

Věřím, že provedená opatření zamezí stékání vody z pozemku ŘSD ČR na pozemek obce a zároveň opatření omezí množství parkujících kamionů na návsi.

- **Výměna oken na budově školy ve Chválenicích**

Krátce po zahájení školního roku 2023/2024 jsem byl kontaktován zástupcem z ŘSD ČR z úseku údržby, zda bychom nechtěli vyměnit okna na budově školy orientované k silnici I/20. Dotaz byl na nás adresován z důvodu úpravy akustických norem, kdy byly zpřísněny limity pro školy a školky. Z akustického měření provedeného v minulosti bylo pravděpodobné, že nové limity akustického tlaku budou překročeny. Po dohodě s vedením školy byl záměr

odsouhlasen. Následovalo ověřovací měření akustického tlaku, které potvrdilo předchozí domněnku, že stav nevyhovuje aktuálně platné normě.

Zastupitelstvo obce zároveň odsouhlasilo, že zainvestujeme i do 4 ks oken na jižní štítové straně budovy, aby pohled na budovu nesl jednotný ráz.

Standardně jsou při těchto akcích měněna okna ve stejném členění. Vzhledem ke skutečnosti, že akusticky izolační trojskla vyžadují mohutnější rámy (to by vedlo k velkému zastínění vnitřních prostor), bylo odsouhlaseno, že nebude dodrženo členění a navrhne se členění nové. Po konzultaci s panem Sankotem nad starými fotkami bylo navrženo řešení dvoukřídlicích oken s vnitřní meziskelní lištou, která má evokovat nadokenní světlík, který byl na budově na konci 19. století. V úvaze byla i instalace samotného světlíku, který by byl fixní (neotvíratelný), ale kvůli údržbě oken bylo od tohoto ustoupeno.

Stavební práce byly zahájeny 16.11. a předání díla proběhlo 23.11. Je nutné podotknout, že o úklid se postarala škola sama a věřte, bylo co uklízet.

Investice obce se tedy sestávala z dodávky a montáže 4ks oken vč. interiérových parapetů a nových žaluzií do všech oken. Celkové náklady z obecního rozpočtu jsou 160 720,- Kč vč. DPH. Náklady ŘSD ČR jsou opět necelých 500 000 Kč.

Po realizaci musím konstatovat pozitivní přínos akce nejen na snížení hluku v prostorách školy, zlepšení prostupu přirozeného světla zvenčí, tak i lepší tepelněizolační vlastnosti oken.

Poděkování si zaslouží vedení školy za obětavost a organizaci samotných prací, a to včetně úklidu.

• Úprava školního hřiště

Po dlouhých úvahách a hledání vhodných úprav školního hřiště bylo s ohledem na stále se zhoršující stav provizorního oplocení a podezdívky přistoupeno k odstranění nejvíce rizikových částí. Bylo provedeno propojení vnitrobloku školy se samotným hřištěm a taktéž byla odstraněna podezdívka bývalého oplocení na západní straně herní plochy. Na tyto práce bude navazovat obnova oplocení, které bude pevně ukotveno na plotové sloupky a stávající pletivo bude nahrazeno novým.

Tato úprava nebude definitivní, nýbrž nutným mezičlánkem. Jelikož jsou v raném stádiu jednání se zástupci místní farnosti ohledně komplexnějšího řešení celého areálu, a to nejen toho školního. Vzhledem k tomu, že jednání tohoto charakteru mají předpoklad delšího trvání, činíme tedy alespoň tyto dílčí kroky.

Věřím, že úprava oplocení a zároveň bezbariérové otevření hřiště alespoň částečně naplní připomínky občanů.

• Chválenice – kanalizace II. etapa a dostavba vodovodu

Koncem září byl upraven rozpočet celé akce a byly zkompleťovány doklady nutné pro podání žádostí o dotaci.

Bylo potřeba žádat na kanalizaci a vodovod samostatně a k tomu patřičně upravit rozpočet. Program Ministerstva životního prostředí neumožňuje podat jednu žádost na 2 inženýrské sítě najednou, proto bylo nutné podat 2 žádosti o dotaci. Žádosti jsou nyní podány a řádně zaregistrovány. V současnou chvíli probíhá jejich posuzování na příslušném ministerstvu. Předpokládá se, že výsledky hodnocení by mohly být známy na začátku roku 2024.

V souvislosti s touto akcí probíhá povolování kanalizačních přípojek, které pro Vás nechala obec naprojektovat. Téměř všechny žádosti jsou již podány na stavebním úřadě ve starém Plzenci a u některých z nich již bylo zahájeno stavební řízení.

• Odpady v roce 2024

V tomto ohledu pro Vás bohužel nemám dobré informace, vzhledem ke schválenému vládnímu balíčku, zvyšování ceny za uložení odpadu na skládce a navyšujícím se nákladům na svoz a jeho opětovné využití, dojde v roce 2024 k výraznému navýšení ceny za svoz komunálního odpadu.

Náklady na odpadové hospodářství v roce 2023 jsou predikovány na cca 835 000,- Kč vč. DPH. Proti tomu příjmy z prodeje známek jsou ve výši 581 000,- Kč (fyzické i právnické osoby) a dotace od EKOKOMu byla ve výši 144 000,- Kč.

Z těchto čísel snadno vypočítá ztrátu pro rok 2023 ve výši cca 110 000,-Kč, kterou kryje ze svého rozpočtu obec.

V kalkulaci na rok 2024 bylo nutné zohlednit i druhý faktor, a to navýšení ceny svozové firmy, nárůst poplatku za uložení odpadu z 1 000,- Kč na 1 250,- Kč/1 t, úpravu sazby DPH z 15 % na 21 %. Z těchto vstupů a při zachování přiměřené ztráty, vychází navýšení poplatku o cca 35 %.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem rozhodlo Zastupitelstvo obce, že cenu upravíme o +20 % a předpokládanou ztrátu cca 110 000,-Kč zadotujeme z rozpočtu obce. Pro upřesnění uvádím, že poplatky jsou vybírány na celkové odpadové hospodářství, tzn. na svoz popelnic, separaci, bioodpad, likvidaci černých skládek, velkoobjemný odpad apod.

Náklady na likvidaci bioodpadu zvyšují náklady spojené s přebíráním oddělených hald. Někteří lidé stále nepochopili, že je nutné oddělovat dřevní rostlinnou hmotu od trávy a listí a v neposlední řadě, že do trávy nepatří starý beton a kamení, plast apod.

Prosím, třídte bioodpad správně, pomáháte tím i sobě!

Poplatky za popelnici se u fyzických osob upraví následujícím způsobem.

Četnost svozů (120 l popelnice):

- 1x za měsíc (12 svozů)1 150,-Kč
- 1x za 14 dní (26 svozů)2 500,-Kč
- Kombinovaný svoz (42 svozů)4 050,-Kč
- Týdenní svoz (52 svozů)5 000,-Kč

- **Vodné a stočné v roce 2024**

Společnost ČEVAK a.s. předložila obci k projednání návrh ceny vodného na rok 2024. V ceně bez DPH za 1 m³ dochází ke snížení o 0,2 %, tzn. cena pro rok 2024 bude 65,35 Kč (rok 2023 – 65,48 Kč) bez DPH. K této ceně je nutné připočíst novou 12% daň, která bude platit i pro stočné. V minulosti byla na vodné a stočné uvalena 10 % DPH.

Cena stočného pro rok 2024 v době psaní tohoto příspěvku nebyla stanovena. Máme předběžnou kalkulaci, která hovoří o navýšení v ceně bez DPH o cca 6 %, ale není v této kalkulaci zohledněno navýšení ceny za distribuci elektřiny. Vyčkáváme s úpravou kalkulace do vyhlášení oficiální úpravy této regulované složky elektřiny. Následně pak předložím zastupitelstvu obce upravenou kalkulaci stočného na rok 2024 ke schválení.

- **Veřejnoprávní smlouvy v roce 2024**

V roce 2024 dojde ke změně v poskytování příspěvků (dotací) pro místní spolky (sdružení). I nadále budou finanční prostředky vypláceny na základě veřejnoprávních smluv, které vždy schvaluje zastupitelstvo Obce Chválenice. Tomuto kroku předchází podání žádosti o poskytnutí příspěvku, a to ze strany žadatele. Každý kalendářní rok bude možné podávat (1 žádost za spolek) žádosti o podporu v období od 15.3. do 30.4. daného roku. Následně budou žádosti projednány na nejbližším veřejném zasedání zastupitelstva obce a po jejich schválení proběhne uzavření veřejnoprávních smluv na schválenou výši podpory.

V jiném, než uvedeném období žádosti přijímány nebudou.

- **Územní studie Z5**

3. 11. byla občanům obce na veřejném zasedání zastupitelstva představena a odprezentována nová územní studie pro lokalitu Z5 (území mezi areálem AG-PRODUKTu a.s. a bytovkami). Na tomto zasedání měli občané právo se ke studii vyjádřit. Nyní dojde k finálnímu projednání mezi pořizovatelem (Magistrát města Plzně – odbor územního plánování) a zadavatelem (Obce Chválenice). Po tomto projednání následuje obeslání dotčených orgánů za účelem jejich vyjádření k navrženému. Nebudou-li výhrady, studie se zaeviduje do územně plánovacích podkladů obce a následně bude možné podle ní území rozvíjet.

- **MUNIPOLIS – testování nového komunikačního kanálu – obec → občan → obec**

Obec Chválenice v současnou dobu rozjíždí nový informační kanál na platformě firmy MUNIPOLIS. Jedná se o sdílení informací mezi obcí a občanem s možností přímé zpětné vazby. Do systému se občané registrují on-line, případně

na papírovém formuláři, kdy jsou pak data občana zaneseny do systému. Pro chytré telefony je vyvinuta aplikace (nejefektivnější), dále lze informace obdržet formou e-mailu, eventuálně SMS (krajní případ, placená verze). Tato komunikace na základě sesbíraných registračních dat (jméno, příjmení, adresa bydliště, e-mail, telefon) může být cílená na určitého občana a nebude zbytečně spamovat telefon (e-mail) lidem, kterých se informace netýká. Lze vytvářet podskupiny, např. hasiči, myslivci, rodiče dětí v ZŠ, či MŠ apod. Prozatím se jedná o testovací období, kdy ověříme, zda ze strany občanů bude o službu zájem. Jakmile se ověří dostatečný zájem, služba by se zakoupila a postupně by nahradila službu "V OBRAZE".

Nenajde-li se dostatečné množství aktivních uživatelů, služba se vypne. Díky registraci a poskytnutí údajů vidíme, kdo je aktivním uživatelem a kdo se „jen“ registroval.

• Ořez větví zasahujících do veřejného prostoru

Žádáme tímto občany v našich obcích, aby v průběhu vegetačního klidu, nejlépe do konce února 2024, provedli ořez stromů a keřových dřevin u vegetace, která zasahuje do veřejného prostoru a omezuje provoz automobilů, zhoršuje pohyb chodců a zamezuje rozhledům na křižovatkách. Nebude-li toto učiněno ze strany majitelů nemovitostí, bude zásah proveden obcí, a to již bez upozornění.

Děkujeme za pochopení.

Na závěr svého příspěvku si dovoluji vám popřát klidný adventní čas, ať jsou vaše Vánoce skutečně šťastné a veselé a v novém roce jste všichni zdraví a úspěšní.

Ing. Pavel Kvídera

X. Memoriál Miroslava Šebka a Václava Havlíčka

V sobotu 22. 7. 2023 pořádalo Sdružení místních hasičů ve Chválenicích X. ročník Memoriál Miroslava Šebka a Václava Havlíčka. Memoriál se uskutečnil ve Chválenicích na hřišti U Křížku. Zúčastnilo se 11 družstev mužů a 4 družstva žen.

Družstva mužů: Nebílovy, Chlum, Želčany, Nezavětice, Dražkov, Letkov, Týmákov, Štáhlavice, Milínov, Božkov, Chválenice

Družstva žen: Chlum, Želčany, Nezavětice, Milínov

X. ročník Memoriál Miroslava Šebka a Václava Havlíčka zahájily děti z Chválenic, které divákům předvedly dva požární útoky pod vedením paní Michaeli Vopalecké.

První požární útok nově vzniklého družstva dětí Chválenice: Adam Koubek, Maxmilián Vaněk, Libor Žák, Kristýna Pelešková, Agáta Krejčí, Rozálie Slavíková, Aneta Šebková

Druhý požární útok nově vzniklého družstva dětí Chválenice: Laura Vopalecká, Matěj Jan, Karel Rojt, Veronika Daňková, Dorota Cicková, Karolína Hrudíková, Aneta Šebková

Umístění dle pořadí družstev mužů:

1. Nebílovy
2. Chlum
3. Želčany
4. Nezavětice
5. Dražkov
6. Letkov
7. Týmákov
8. Štáhlavice
9. Milínov
10. Božkov
11. Chválenice

Umístění dle pořadí družstev žen:

1. Chlum
2. Želčany
3. Nezavětice
4. Milínov

Hlavní rozhodčí: Pavla Kailová

Rozhodčí: Václav Studnička, Petr Steiner, Michaela Benetková, Milan Hoffmann

Startér: Ondřej Kail

Komentátor: Václav Kasl

Ozvučení: Jiří Šustr

Soutěžícím i divákům počasí přálo, pro všechny bylo připraveno bohaté občerstvení a pro ty nejmenší byl postaven skácí hrad. Volná zábava byla zakončena v brzkých ranních hodinách.

X. ročník Memoriál Miroslava Šebka a Václava Havlíčka se vydařil a všem, kteří se na akci podíleli, patří veliké poděkování.

Miroslav Koubek a Renáta Jägerová

Vítání občánků

V sobotu 23. 9. 2023 ve 14:00 hod. pan starosta Obce Chválenice Ing. Pavel Kvídera a pan místostarosta Obce Chválenice Ing. Jiří Šustr slavnostně přivítali 9 nových občánků Obce Chválenice. Na slavnostní vítání občánků si děti z mateřské školy Chválenice, Kristýna Pelešková a Mikuláš Procházka, pod vedením paní učitelky paní Markéty Nachtmanové, připravily pro nové občánky Obce Chválenice a jejich rodiče krásné pásmo básniček a písniček, za které byly po zásluze odměněny velikým potleskem.

Občánci obdrželi od Obce Chválenice Pamětní list a dar (jídelní servis a set dětských příborů). Maminky byly obdarovány květinou. Tatínky si se starostou obce Chválenice připili na zdraví, štěstí a spokojenost.

Renáta Jägerová, foto: Mgr. Jiří Sankot

Brigáda na novém dětském hřišti ve Chválenicích

Pan starosta Obce Chválenice Ing. Pavel Kvídera společně s předsedou Kulturní komise Obce Chválenice Ondřejem Tafatem stanovil na sobotu 14. 10. 2023 termín brigády na terénní úpravu prostoru pro nové dětské hřiště ve Chválenicích v lokalitě „U Velkého rybníka“. Brigády se mohl zúčastnit každý, kdo mohl a chtěl přiložit ruku k dílu. Den před tím starosta obce do aplikace WhatsApp na nově založenou skupinu: „Renovace hřiště pod lesem“, kde bylo zaregistrováno 31 účastníků vložil příspěvek s tím co vše je potřeba v sobotu na brigádě udělat, aby všichni účastníci měli představu o tom, co vše bude nutné v sobotu pro nové hřiště připravit.

Brigádníci se sešli v počtu 10 osob v 7:30 hod. Prostor nového hřiště byl vyměřen starostou obce a panem Čermákem a byl označen páskou „Zákaz vstupu“. V první fázi Michal Oleksulyn s pomocí bagru začal stahovat stávající kačírek z bývalé plochy dětského hřiště, který se přesouval na obecní multikáře a na traktor pana Pavla Čermáka na panely vedle pergoly. Brigádníci si donesli vlastní lopaty a hrábě, aby co nejvíce pomohly Michalovi Oleksulynovi, který pomocí

bagru nabíral původního kačírek. Pod kačírkem se nacházela geotextílie a ta se musela vytahovat a zároveň se musel i z krajů vyhrabat kačírek, aby se nebagroval společně se zemínou. Jakmile se vyseparovalo maximální množství původního kačírku z plochy bývalého dětského hřiště, zlikvidovala se stávající geotextílie a vytrhaly se patky původní stavby dětského hřiště. Radek Vaněk zapůjčil sbíjecí kladivo na oddělení betonu od starých kúlů. Následně Michal Oleksulyn protěžil pláň o cca 10 cm (od 0-40 cm) a vytvořil potřebný tvar nové dopadové plochy. O odvoz nevhodného materiálu se postaral Radek Hora s tatrou.

Když byla terénní úprava prostoru pro nové dětské hřiště upravena, dorazil dodavatel nového dětského hřiště pan Smitka vyznačit místa, které se budou muset prohloubit o další cca 30 cm pro betonový základ.

Ve středu 19. 10. 2023 Michal Oleksulyn a Pavel Čermák připravili díry pro 5metrovou vysokou pyramidu, houpačky a psací tabuli.

Starosta Obce Chválenice všem zúčastným poděkoval za kolektivní a velice dobře odvedenou práci.

Renáta Jägerová, foto: Michal Nouzecký

Strašidlácká stezka ve Chválenicích

Český svaz žen Chválenice na sobotu 28. 10. 2023 připravil Strašidláckou stezku, sraz účastníků byl svolán Českým svazem žen Chválenice v 16:30 hod. k pergole u rybníka ve Chválenicích.

Strašidlácká stezka pro děti začala příběhem o malé bludičce Barunce, která ztratila ohýnek z lucerny a byla moc smutná, děti se bludičku Barunku na prvním stanovišti snažily rozveselit, ale bohužel se jim to nepodařilo, proto maminka malé bludičky Barunky požádala děti, jestli by ohýnek pomohly Barunce najít. Děti musely překonat strastiplnou stezku plnou úkolů, zkoušku odvahy, poté musely najít paní Ohně a požádat jí o ohýnek. Na konci stezky děti ohýnek získaly a přinesly ho malé bludičce Barunce do lucerny, která z něj měla velkou radost. Za splnění úkolu dostaly sladkou odměnu a děti mohly navštívit strašidelný hrad.

Na stezce byly pro děti připraveny dílničky, děti si mohly vyrobit svůj lexikon kouzel, vyzkoušet například skákání v pytli, hod na plechovky, skládání puzzlí, hledání překvapení v písku, hod na čarodějnické klobouky, projít překážkovou dráhu se syrovými vajíčky atd. Na stanovištích mohly děti plnit různé znalostní úkoly a vyzkoušet svoji fyzickou zdatnost. Kouzelnou atmosféru Strašidlácké stezky dokreslovaly rozsvícené svíčky. Na Strašidlácké stezce se sešlo cca 100 účastníků, potkaly se na ní bludičky, čarodějnice, víly, kostlivci, upíři společně s jinými halloweenskými strašidly.

Na závěr si děti společně a rodiči mohly opéct vuřty na připraveném plápolajícím ohni pod pergolou u rybníka ve Chválenicích.

Český svaz žen Chválenice děkuje všem, kteří se zapojili do příprav akce s názvem: Strašidlácká stezka ve Chválenicích.

Renáta Jägerová a Zlata Baumruková (Český svaz žen), foto: Renáta Jägerová

Uspávání skřítků Farškaláka

Třetí listopadovou neděli uspořádal spolek SKK Chválenice již tradiční a zejména mezi dětmi velmi populární lampionový průvod zakončený uspáváním skřítků Farškaláka. Letošní ročník byl ozvláštněn spojením akce s otevřením čerstvě renovovaného a mírně rozšířeného dětského hřiště u pergoly v blízkosti velkého rybníka ve Chválenicích. Účast byla opět hojná a níže si můžete prohlédnout několik pořízených fotografií:

Ondřej Tafat, foto: Renáta Jägerová

Knihovna ve Chválenicích

Místní knihovna Chválenice

Vážení spoluobčané, přeji všem příjemný podzimní čas.
Pro zajímavost uvádím několik čísel a informací ze života knihovny.

Přirůstky do knižního fondu od 1.1. – 1.10.2023:

- beletrie dospělí – 29 ks, naučná dospělí – 1 ks
 - dětská beletrie – 20 ks, dětská naučná – 4 ks
- 53 knih bylo darovaných a 1 kniha byla do fondu zakoupená.

Výpůjčky v daném období:

- beletrie dospělí – 191 ks, naučná dospělí – 0 ks
- dětská beletrie – 97 ks, dětská naučná – 35 ks

Máme nový výměnný soubor knih z Městské knihovny Blovice. A Tentokrát samé čtení pro „dospěláky“.

Aktuální stav soutěží:

- „Lovci perel“ – 4 čtenáři /konec 24.11., krámek 10. a 24.11./
- „Poznávejte přírodu a za odměnu přijďte do ZOO“ – 2 čtenáři /konec 29.12./

„Šikulka“ – tvořivé vyrábění

- 23. září – „Záložek není nikdy dost“.
- 21. října – „Podzimní tvoření“ /dekorace z kaštanů, kreslení na listy/

„Můj oblíbený knižní hrdina“

Místní knihovna vyhlásila výtvarnou soutěž pro žáky MŠ a ZŠ „Můj oblíbený knižní hrdina“.

Vítané jsou i trojrozměrné práce. Kategorie – I. MŠ, II. 1.–3.r., III. 4.–5.r.

Všechny práce musí být vzadu označené – název díla, celé jméno, ročník. Děti, které nenavštěvují místní školu, svoje dílo doručí do knihovny /pátek, 17 – 18 h/. Konec soutěže je 14. prosince.

Vyhodnocení soutěže a ocenění se uskuteční do 21. prosince.

Informační plakátky na akce pořádané knihovnou jsou vždy uveřejněné na obecním úřadě, na webových stránkách obce, v knihovně, v Základní škole, ve vývěsce místní prodejny.

Srdečně zvou k návštěvě knihovny – každý pátek, od 17,00 do 18,00 hodin.

Mgr. Jindřiška Červená

Aktuality z farnosti ve Chválenicích

V sobotu 14. října jsme se zúčastnili výletu staroplzenecké farnosti do Bečova nad Teplou. Chválenických poutníků bylo pět. Po příjezdu do městečka jsme se rozdělili. Mládež vyrazila do areálu botanické zahrady na ferratovou stěnu a dospělí na prohlídku relikviáře sv. Maura na bečovském zámku. Dopoledne bohužel počasí nepřálo, takže lezení po ferratě si vyzkoušela jen část dětí. Naopak nová expozice o historii relikviáře se všem velice líbila.

V poledne se všichni sešli v místní restauraci na obědě. Pak následovala cesta k místnímu baroknímu kostelu sv. Jiří. Pan kostelník nám pověděl něco o historii a následovala mše s hudebním doprovodem Josefa Švédy.

Nakonec jsme se mohli ještě projít po městečku, po hradbách a posedět v kavárně.

K večeru jsme se vrátili šťastně zpátky domů, děkujeme paní Marii Laiblové za výbornou organizaci výletu.

Ing. Jiří Basl

SDH Želčany

Soptičata 2023

Hasičské soustředění si předposlední srpnový týden, za krásného slunečného počasí, užilo v turistické ubytovně Zámeček v Hojsově Stráži 21 dětí a 5 dospělých. Myslím, že jsme se na letošním soustředění všichni naučili mnohým novým dovednostem. Program byl, jako každý rok, velice nabitý. Děti absolvovaly oblíbenou maxi stopovačku, bobříka odvahy, celodenní výlet, olympiádu i závěrečnou diskotéku. A to vše bylo protkáno učením disciplín nového branného závodu. Hra Plamen, které se každoročně účastníme má od 1. 9. 2022 nová pravidla.

Závod hasičské všestrannosti a brannosti se oddělil od atletických, sportovních disciplín a nyní je možné postoupit z okresních, krajských až do republikových kol. A nám se přesně toto s dětmi podařilo. Účast na soustředění a pak i celá podzimní příprava se v případě starších dětí povedla na 100 %. Družstvo starších dětí ve složení Vojtěch Škala, Jiří Cipra, Karel Lacina, Karolína Škalová a Ema Benešová si v září vybojovalo postup z okresního kola ve Střížovicích, do krajského kola v Nevřeni, kde vybojovalo postup až na Mistrovství České republiky do Vlašimi (6. - 7. 4. 2024). Mladší děti, které se také probíjaly do krajského kola ve složení Filip Aubrecht, Pavel Salák, Jonáš Kostů, Anička Jílková a Bára Lišková zde obsadily 5. místo.

Na konci této stránky přinášíme ještě 2 fotografie z vydařeného soustředění v Hojsově Stráži, které bylo v letošním roce navíc protkáno sluníčkem, skvělou atmosférou a společnými nezapomenutelnými zážitky, které prostě zažijete jen na „Hojsovc“ s bezva partou lidí, dětí, a navíc v prostředí malebné přírody.

Poděkování paní Vokounové

Velké poděkování od dětí posíláme Chválenic, která nám nezištně soustředění v Hojsově Stráži od maminek dětí, které na odjíždíme a buchty nám napekla. Je to mile překvapila. Je nádherné, že mezi námi ještě žijí lidé s dobrým srdcem. Buchty byly tak výborné, že se po nich jen zaprášilo ☺. MOC DĚKUJEME

paní Janě Vokounové z napekla na naše prázdninové vynikající buchty. Prostě se soustředění jely, dozvěděla, kdy moc pěkné gesto, kterým nás

Plameňák

Liga mladých hasičů 9. okrsku
Poslední závod ze série 6 ti závodů této ligy opět v disciplíně požární útok se konal v Nezvěsticích 24. 9. 2023. Želčanští starší i mladší žáci vybojovali v této lize celkově shodně 1. místo.

Blovice

Poslední letošní závod dopadl na výbornou. Mladší žáci: 2. místo z 21 a starší žáci: 1. místo z 27 hlídek.

Brigáda

Ve čtvrtek 2. 11. 2023 mladí hasiči na své schůzce udělali dobrý skutek a vyčistili dětské hřiště v Želčanech. Posuďte sami, jak se jim to povedlo. Foto před a po úklidu.

Podzimní prázdniny - výlet

26. 10. 2023 jsme se v rámci našich pravidelných schůzek vydali s dětmi poznávat krásy přírody v okolí Starého Plzně. Na závěr celodenního výletu jsme se svezli vláčkem po úzkokolejce.

Nábor nových členů

Do kroužku mladých hasičů přijímáme stále nové členy - děti (6 - 14 let).

Děti se u nás naučí základy atletiky, pracovat s hasičským náradím, vázat uzle, střílet ze vzduchovky, poznávat stromy a kytičky, jak se chovat při různých krizových situacích, např. když bude hořet, budou umět ošetřit svého kamaráda v případě zranění, pracovat ve skupině a další užitečné věci....

Pokud vás předchozí řádky zaujaly, přijďte se podívat na naše schůzky.

Trénujeme každý čtvrtek v tělocvičně ve Chválenicích 17 - 19 hodin.

Začínáme 11. 1. 2024.

Jana Škalová -Vedoucí mladých hasičů a kronikářka SDH ŽELČANY, tel: 606 325 769

Sportovní úspěchy „dospěláků“**Západočeská hasičská liga**

Dá se napsat, že zatímco děti přes prázdniny odpočívaly, dospěláci sportovali a závodili. Muži i ženy se zúčastnili série 14 závodů v požárním útoku s tímto výsledkem: muži zatím historicky nejlepší umístění 7. místo z 21 týmů, ženy 6. místo z 15 týmů. Foto z 20. 10. 2023

ze slavnostního vyhlášení výsledků této ligy v Losiné.

**Liga 9. okrsku
Starý Plzenec**

Poslední závod ze série 12 závodů této ligy opět v disciplíně požární útok se konal v Nezvěsticích 23. 9. 2023. Muži obsadili v lize celkově 3. místo ze 14 týmů, ženy 2. místo ze 7 týmů.

Sokolov – Mistrovství české republiky v požárním sportu (MČR v PS)

Na mistrovství ČR v PS v Sokolově za Plzeňský kraj vybojovalo postup v kategorii ženy družstvo z Chválenic a za muže družstvo z Dobřan. V obou týmech jsme měli zástupce našeho sboru, v ženách Alžbětu Jermářovou a Kateřinu Škalovou, v mužích Vojtěcha Kasla a trenérku Ali Kaslovou. Ženám se bohužel nepodařil požární útok dle představ, až 11. místo, a tak i po prvních místech v běhu na 100 m s překážkami a štafetě 4x 100 m obsadily celkově nepopulární 4. místo. Muži naopak na mistrovství zazářili a obsadili příčku nejvyšší. Všichni reprezentanti byli odměněni hejtmánem Plzeňského kraje Rudolfem Špotákem 31. 10. 2023.

Jednotlivci

Kateřina Škalová v kategorii ženy v Českém poháru (série závodů v běhu na 100 m s překážkami uspořádaných v těchto městech: Třebíč, Moravský Beroun, Bludov, Kamenec u Poličky, Ostrava) skončila na pěkném 5. místě z 80 závodnic. Vojtěch Kasl v kategorii starší dorostenec obsadil v Českém poháru dokonce 2. místo z 58 závodníků.

Svatováclavský běh

Ve čtvrtek 28. září proběhl v Chouzovech již 6. ročník charitativního běhu, který si za dobu své existence získal širokou základnu stálých účastníků. Akci pořádal chouzovský spolek Ulita na statku společně s námi hasiči. Zajišťovali jsme občerstvení, přípravu lavic, stanu pro kapelu, označení tratě, ukázky hasičské techniky a doprovodný program pro děti (stříkání na plechovky z ruční stříkačky - džberovky). Počasí letos přálo, a tak akce proběhla ke spokojenosti všech. Je krásné spojit sport s akcí, která pomůže potřebným.

SDH Želčany – připravované akce

• 24. 12. 2023 (neděle) od 14:30 hodin: Zpívání vánočních koled u stromečku na želčanské návsi

• 1. 1. 2024 (pondělí) od 13:30 hodin: Novoroční pochod ze Želčan po nových cestách do Nezvěstic a zpět

• 13. 1. 2024 (sobota) od 14 hodin: Dětský maskarní bál v kongresovém centru v Želčanech

- 3. 2. 2024 (sobota) od 20 hodin: Hasičský ples v kongresovém centru v Želčanech, k tanci a poslechu hraje hudební skupina „Bílá pěna“
- 27. 4. 2024 (sobota) od 10 hodin: Chouzovský rybník – dětská hasičská soutěž v Chouzovech – 13. ročník
- 15. 5. 2024 (středa) od 17 hodin: Český den proti rakovině, 28. ročník – charitativní akce prodeje kvítku měsíčku lékařského v min hodnotě 20 Kč. V tento den vyrazí již podeváté do ulic našich vesniček želčanští mladí hasiči a budou prodávat kytičky měsíčku lékařského. Celý výtěžek z akce je předán organizátorům Arcadia Praha.
- 8. 6. 2024 (sobota) od 9 hodin: Chouzovská kosa – soutěž sekáčů v ručním kosení trávy kosou v Chouzovech „Na Rybníce“

Výlov rybníka

V sobotu 28. října zorganizovali želčanští hasiči tradiční výlov rybníka, tentokrát v Želčanech na návsi. Počasí přálo. Bylo vyloveno 126 kaprů, 9 štik, 11 amurů a 4 okouni. Někteří z nich skončili jako chutný oběd na talíři.

Přeji všem krásně prožitý adventní čas a na shledanou v novém roce 2024.

Ing. Jana Škalová

ZŠ a MŠ Chválenice

Od 1. 8. 2023 byla do funkce ředitelky jmenována Mgr. Martina Pousková, která zastávala vedoucí pozici již od počátku roku 2021 (pověřena řízením). Oficiálně je tedy po konkurzu ředitelkou Základní školy a mateřské školy Chválenice.

Dále je novou tvář Bc. Nicole Petrů, která se níže představuje.

Jmenuji se Nicole Petrů, pocházím z Plzně a vystudovala jsem bakalářské studium na pedagogické fakultě v Plzni. Na Základní škole a mateřské škole Chválenice vyučuji hudební výchovu, tělesnou výchovu a výtvarnou výchovu. Mimo jiné vedu kroužek šikovných ručiček. Sport je už od narození můj velký koníček, věnovala jsem se baletu, sportovní gymnastice, závodně pak moderní gymnastice, aerobiku a disco tancování. Díky studiu na vysoké škole mám kladný vztah ke všem sportům, moje oblíbené zimní sporty jsou lyže a snowboarding, ze kterých mám i licenci instruktora (tzn. Mohu je vyučovat). K hudební výchově mě vedla rodina. Začínala jsem hrou na flétnu. Hudebně jsem ve studiu pokračovala celou základní školu, kde jsem se celých devět let učila hrát na elektronické piano.

Tato malotřídní škola se mi velmi zalíbila a ráda bych zde působila i v nadcházejících letech. Líbí se mi především málo početné třídy, kdy se může pedagog věnovat všem žákům na 100 %. Kolegyně mě mezi sebe přijaly více než kladně. Jsem ráda, že se na ně mohu kdykoliv obrátit a požádat je o pomoc. Panuje zde skvělá, pohodová a rodinná atmosféra.

Mgr. Martina Pousková, Bc. Nicole Petrů

Mateřská školka

Enviromentální den v sadech v Nebílovech.

Den v přírodě – učíme se venku, plníme úkoly pomocí vytištěné karty, čteme pomocí piktogramů.

Slavíme narozeniny – Amálky a Viktora.

*Shlédnutí divadelního představení
hostujícího divadla z Liberce –
Kabinet zázraků.*

*Šla Nanyňka do zelí – na pole
zakresluje zelí.*

*Strouháme i krájíme opravdovou
zeleninu i ovoce.*

Relaxujeme v solné jeskyni.

*Pomáháme našim zemědělcům při
sběru brambor.*

Markéta Nachtmanová

Řapka

Od malička jsem měl představu, že venkov, člověk a zvířata patří zcela přirozeně k sobě. Důvodem byla skutečnost, že jsem do svých osmi let vyrůstal na vesnici a celé léto trávil u dědy na statku na Vysočině. Kokrhání kohoutů, pach slepičinců a dobrácké oči králíků byly součástí mého života. V těch nejstarších vzpomínkách patřily navíc ke statku koně, stejně jako krávy a prasata.

Mí druzí prarodiče žili v bytovce na okraji jihočeského okresního města. I tady mě po ránu budilo kohoutí kokrhání, a navíc vrkání hrdliček z nedaleké zahrady. Má nejoblíbenější vycházka vedla k sousedům, kde jsem se zájmem sledoval skupinku rozzlobených krocanů. Když jsem se vrátil k babičce domů, čekala na mě andulka Pepík, které začal časem dělat souseda křeček.

Pravda, přirozená symbióza člověka s domácími zvířaty mívala někdy podobu, kterou dnes mnozí vnímají jako nepřijatelnou krutost. K takovým samozřejmostem patřilo například topení čerstvě narozených koťat. Já sám jsem asistoval při zabíjení a stahování králíků, kterým jsem před tím s láskou nosil košíky plné jetele. Pomoc při domácí zabíjačce bývala samozřejmostí.

Naše rodina sice bydlela na vsi, ale v bytovce, a tak jsme žádné vlastní hospodářství neměli. Za zvířaty jsem chodil do statku k sousedům. Vedle zvířat, která jsem znal od svého dědy z Vysočiny, měli Matáskovi psa Borka. Byl krásně chlupatý a měl pěknou boudu. Jednou ho přejelo auto a jediné, co si z něj majitelé nechali, bylo sádlo. To mi zůstalo v paměti dodnes.

Také jsem moc chtěl mít svůj domácí zvěřinec. Když můj tatínek přinesl z družstva kapra nebo dvě kachny, byla to vždy záležitost na jediné odpoledne – než přišla ke slovu palička nebo kuchyňský nůž. A tak jsem se začal o přísun domácího zvířectva starat sám. Nosil jsem domů včely, ještěrky a sarančata. Přestože jsem si na chytání opatřil kožené rukavice (děravé), včely mě pobodaly a uletěly. Sarančata skončila na krátkou dobu ve sklenici v bytě na botníku a pro domácnost byla neškodná. O tom, že s námi byt sdílejí také ještěrky, ale rodiče nevěděli. Nepřestávali se při tom divit, kdo jim dělá jámy v květináčích. Když jsem pak začal chodit o patro níže ke kamarádovi na výlov jeho akvária, nastal v mém životě zlom. Den D přišel, když jsem se na své šesté narozeniny vrátil domů z týdenního pobytu v nemocnici. Čekalo na mě mé první akvárium s rybičkami.

Během dospívání jsem žil v paneláku v okresním městě a můj zvířecí svět se smrskl na akvarijní rybičky, andulky a křečky. Před dvaceti lety jsem poznal svou nastávající ženu a začal jezdit do Chválenic. Ještě jsem netušil, že se tato vesnice jednou stane mým milovaným domovem. Po půlroční známosti jsem zatoužil blíže poznat Chválenice. Dostal jsem vodítko a vyrazil na procházku po vesnici s vypůjčeným jezevčíkem Amurem. Brzy jsem se měl seznámit s dalším psem v rodině – labradorem Betynkou.

Když jsme se o sedm let později do Chválenic s dětmi přestěhovali na trvalo, začal se náš domácí zvěřinec pomalu rozrůstat. K pejskům žijícím u babičky přibýly v domkářské usedlosti U Řapíků akvarijní rybičky, andulky a morčata. Počátkem jara 2013 se našemu chválenickému sousedovi panu Pecharovi narodilo několik koťátek. Každé bylo jiné, jedno hezčí než druhé. Naše děti na nich mohly oči nechat a když nám soused dvě z nich nabídl, zavládlo doma nadšení. V dalších týdnech se děti chodily k panu Pecharovi učit, jak se o koťata starat. Během dubna 2013 si dvě z nich odnesli – černobílou kočičku Ťapku a úplně bílého kocourka Fouska. Fousek se krátce na to odstěhoval k našim příbuzným do středních Čech.

Ťapíčka nějakou dobu docházela do sousedství za svými zbylými sourozenci. Čas od času jsme je dokonce chodívali s dětmi krmit. Koťata postupně ubývala, a nakonec zmizela úplně. Odstěhoval se i pan Pechar. Letos na jaře jsme si připomněli desáté narozeniny naší Ťapky. Dávno už není kotětem. Spíše bychom ji mohli za starší dámu, která pravděpodobně už dávno přežila všechny své sourozence. Za všechna ta léta se stala nedílnou součástí naší rodiny. Je klidná, nekonfliktní a mazlivá. Přede dveře nám nosí ulovené myši a čeká na pochvalu. V okolí má oblíbená místa pro jejich hledání, čas od času se ráda vrací i do míst, kde se narodila. Za den tedy ujde po okolních cestách a zahradách pěkný kus cesty. Nedávno jsem si uvědomil, jak jsem rád, že je naše kočka při svých výpravách za lovem opatrná a dává si pozor na projíždějící auta.

Nikdy mě nenapadlo, že by na venkově mohla přijít jiná hrozba, která by ji mohla vážně ohrozit na životě. Tak tomu bylo až do středy 18. října 2023, kdy se Ťapka vydala na svou pravidelnou odpolední loveckou výpravu do okolí. Zpátky domů se připlížila pomalu, tiše a téměř nepozorovaně, skrčila se pod stolem a v této poloze zůstala až do večera. Byla vystrašená a apatická. Kam jsme ji přenesli, tam bez odporu zůstala. Maximálně si zalezla do tmavého koutu a zde se další dlouhé hodiny choulila. Nejedla a nepila. Netušili jsme, co se stalo.

Když se situace nelepšila ani další den, vypravili jsme se k veterináři. Službu měla šikovná mladá lékařka, která provedla rentgen a sono břicha a hrudníku. Své nálezy mi pak trpělivě a podrobně popisovala. Příčina těžkého zranění byla jasná. Ťapku někdo tak silně nakopl, že se jí protrhla bránice a střeva a vzduch zaplnily hrudník. Z dalších zranění navíc bylo zřejmé, že kopnutí bylo tak silné, že si Ťapka po dopadu na zem poranila čumák a zadní tlapku. Že by šlo o následek srážky s autem, vyšetření rozhodně vyloučilo. Další verdikt byl také neradostný. Nutná byla těžká operace, při které byla 40% pravděpodobnost, že kočka nepřežije. Díky šikovnému týmu lékařů nakonec vše – i přes dočasnou zástavu srdíčka – dobře dopadlo. Ťapka se začíná pomalu zotavovat. Byla odpojena od infuzí a čekáme až začne zase normálně jíst a pít.

Proč celý tento příběh píší? Protože mi čerstvá zkušenost poněkud nabourala představu o životě na vsi. Zvířeti, které je už deset let členem naší rodiny, se bezdůvodně stalo něco, co by mě zatím ani ve snu nenapadlo. Záměrně píší bezdůvodně, protože jsem si nikdy nevšiml, že by se naše Ťapka někdy chovala agresivně nebo konfliktně. Neumím

pochopit, že se na venkově může něco podobného stát a že tu může žít zbabělý jedinec, který si vylévá své problémy na nevinném zvířeti.

Tapka po narození u maminky Bublíny

Po narození se sourozenci v krabici (uprostřed)

Tapka se učí jíst u pana Pechara z misky (uprostřed)

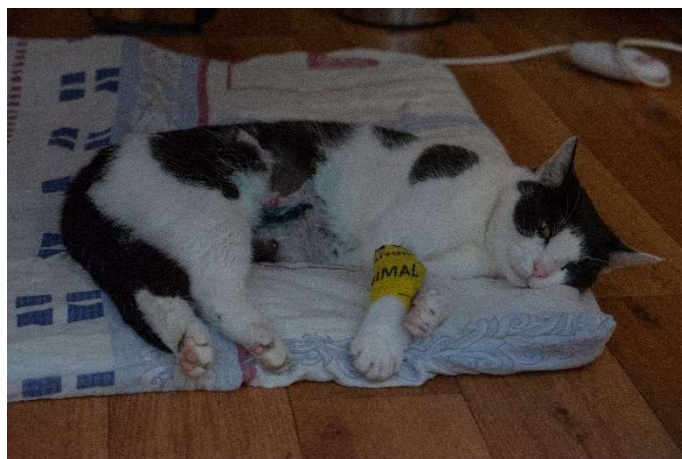
Tapka po přestěhování k nám v létě 2013

První lov v květnu 2013

Dnes už je Tapka starší dámou milující pohodlí

Současný stav Tapky po operaci

Mgr. Jiří Sankot

Ulita na statku

V Ulitě se stále něco děje, a ani poslední období nebylo výjimkou. Na následujících řádcích čtenáře rádi seznámíme s tím zásadním z rušného spolkového života.

O prázdninách nezahlíme

V prázdninových měsících statek ožil již tradičními rekondičními pobyty. Účastníkům různých věkových kategorií jsme nabídli celkem tři týdenní pobyty s různým zaměřením, od koňského až po turistický. Kromě specifického zaměření byla společným jmenovatelem péče o koníky, muzikoterapie, canisterapie, nácviky sociálních dovedností, pomoc při přípravě jídla a také spousta výtvarných aktivit a her.

Na konci srpna pak měli pečující rodiče možnost si oddychnout a s klidným svědomím své děti vypravit do Vojkovic u Karlových Varů na pobyt bez rodičů. O všechny bylo skvěle postaráno prostřednictvím našich zkušených, dlouholetých instruktorů a dobrovolníků. Program na téma »Harry Potter« všechny nadchnul a alespoň na krátko vyvedl z „hlubin autistovy duše“.

Od září se pak znovu na statku rozběhly pobytové středy a čtvrtky pro dospělé. Běžnou náplní dnů je opět péče o zahradu a statek, různé drobné práce, příprava jídla, terapeutické aktivity a jiné, vše vždy v době od 8.00 do 14.30 hodin. Speciálně v září byla velká pozornost účastníků věnována výrobě a kompletování prodejních výrobků pro tradiční Svatováclavský charitativní běh.

Svatováclavský charitativní běh

Již šestý ročník charitativního běhu se, jako již tradičně, konal 28. září. Byl doprovázen skvěle objednaným počasím a hojnou účastí – zřejmě jako kompenzace za loňský, kompletně propřesný ročník. Účastníci z řad běžců, chodců i jinak motivovaných návštěvníků, se mohli těšit ze skvělé atmosféry a výborného občerstvení. O hladové žaludky a žíznivá hrdla se postarali hasiči z Želčan a maminky z řad členů spolku. Hudebně celou akci již po několikáté, a bez nároku na honorář, doprovodila skupina Kvarcít Band. Všichni přispívající účastníci obdrželi krásné ceny z tomboly. Vybralo se krásných 26 563 Kč, které putovaly na sbírkový účet spolku.

Pravidelné akce spolku

Od září se opět scházíme každý první čtvrtek v měsíci na bowlingu v Papírně, kde naše děti poměřují svoje síly a vrhají koulemi pod vedením našich dobrovolníků, zatímco rodiče mají možnost probrat veškeré organizační věci spojené se spolkem a také vzájemně sdílet svoje osobní radosti, starosti, zkušenosti.

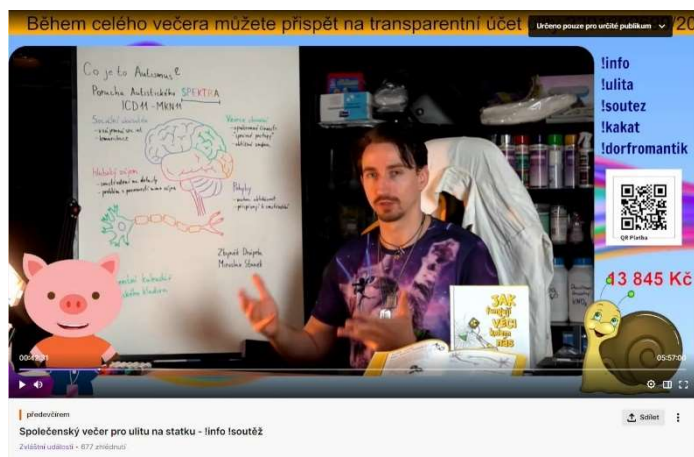
Další pravidelnou aktivitou jsou 1x za měsíc sobotní setkání na statku, většinou tematicky zaměřená. Děti mají program s dobrovolníky, případně se zapojí do různých aktivit, které jsou na statku zrovna potřeba. Setkání často vyústí ve společnou brigádu, protože na statku je práce stále dost a každé šikovné ruce se hodí.

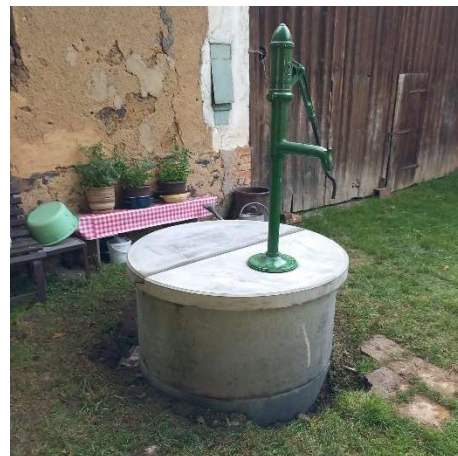
Ulita na streamu

Nečekaně příznivý finanční výsledek přinesla streamovací akce, která, mimo jiné, poskytla i tak důležitou osvětu o autismu. Velký dík patří hlavním protagonistům streamerům Gastronebe a Energetřákoví a hlavně všem šedřým přispěvatelům. Vybralo se úžasných 30 000 Kč.

Dárcovské peníze pomáhají

S využitím finančních darů jsme se rozhodli zrekonstruovat studnu na dvoře našeho statku. Je jediným zdrojem užitkové vody pro celý objekt statku a její technický stav byl již nevyhovující. Po jedné z jarních bouřek dokonce došlo k jejímu znečištění povrchovou vodou a přestala tak vyhovovat standardům pro pitnou vodu. Bylo tedy nutné ji nechat odbornou firmou vyčistit, vydesinfikovat a rovněž dát nové dvě horní skruže, poklop a ruční pumpu.

Zatím poslední společnou akcí na zvelebení statku a jeho okolí byl velká brigáda, jejímž cílem bylo odstranění starého oplocení. V průběhu listopadu totiž specializovaná firma nainstaluje na pozemku zcela nové oplocení. Celá akce se pak ještě rozrostla přestěhování slepic a kurníků do bočních prostor zahrady. Na jejich původním místě byl pozemek srovnán, přisypána zemina a na jaře se bude ve zvelebovacích pracích pokračovat. Cílem je rozšířit užitkovou i okrasnou zahradu a vytvořit funkční a estetický prostor pro aktivity spolku. Moc děkujeme všem pracantům, a hlavně všem dárcům spolku, bez nichž bychom tyto kroky nemohli podnikat.

Přejeme všem čtenářům krásné zimní dny.

Iva Zimmerhacklová, foto: Členové spolku Uliťa na statku, z.s.

Dětská příloha

Rozjímání o čertech

Jak to s těmi čerty vlastně je? Jsou? Nejsou? Odkud a proč vylézají na svět? A jak vlastně vypadají? To je ale po čertu zapeklitá otázka. Před oknem mi právě přeběhla cizí černá kočka (mimochodem pěkně vypasená). Co když to je ON? Čerti v pohádkách přeci často přebírají podobu zvířete, kozla, černé slepice a nejčastěji právě černé kočky. Ve starých knihách se píše, že podoba čerta splývá s lidovým obrazem ďábla. Jedná se o muže s rohy, drápy, ocasem a kopytem, někdy oblečeného jako myslivec v zelené vestě a červeném klobouku, jindy oblečený v černé anebo právě převtělený do zvířecí podoby. V češtině má slovo čert řadu variant. Jedná se například o výrazy jako rohatý, nedobří, čerchmant, červivec, čmert, jabl, ďas, diblík. Slovo čert též souvisí s rytím čar a čarováním a čert je také spojován s bylinkou Čertkus luční. O čertech se odedávna vypráví celá řada pohádek a pověstí. V našem okolí se prý kdysi čert objevil na dvorku plzeňské radnice, to bylo tak:

Plzeňská radnice je budova už několik století stará, tak si asi snadno dokážete představit, že by tam možná mohlo i strašit. Podobně jako je tomu dneska, i v minulosti radnici hlídal strážný.

Obzvláště pak v noci, kdyby se snadno mohlo stát, že si městskou pokladnu vyhlédnou nějakí výtečníci a pokusí se truhlu s městským pokladem ukrást. Jednoho dne se začaly dít podivné věci. Byla tenkrát opravdu tmavá noc, žádný měsíc ani hvězdy nesvítily a žádné lampy v ulicích samo sebou ještě nebyly. Bylo to asi kolem půlnoci a na radnici bylo takové ticho, že byste slyšely upadnout i špendlík. Vzadu na dvorku se najednou začaly ozývat podivné zvuky. Ťukání, rámusení, bouchání, škrabání. No dovedete si představit, jak se strážný v tu chvíli vyděsil. A přitom to byl odvážný chlapík, co měl pro strach uděláno. Samotnému se mu tam samozřejmě nechtělo, tak vyběhl nahoru do nejvyššího patra, kde bydlel správce radnice. Když mu strážný vylíčil, co slyšel, správce s ním sešel dolů. Chvilku poslouchali za dveřmi, a když zvuky neustávaly, rozhodli se odemknout dveře na dvorek. Jakmile je otevřeli, zkameněli strachem. Naproti nim se objevil chlupatý tvor, s ohnivýma očima a špičatými, zahnutými rohy na hlavě, jako by ho sem poslali přímo z pekla. Ti dva samozřejmě na nic nečekali a utíkali honem pryč. Byli jistojistě přesvědčeni, že je to čert a ani

jeden z nich neměl aby se ho nebál. Věřili, z pekla se mohou svatého Bartoloměje. vzbudit pana faráře. moc nechtělo, a tak starostu. Tomu se Než purkmistr vyrazil, uniformy a povolal na ozbrojených vojáků. vyrazili zpátky na dveře, pomalu je otevřenou pusou zírali dvorku mezi starým čert. Do tmy mu svítily červené oči. Vojáci na halapartny a začali se k nejistými kroky šel jako první, se čerta nepovedlo se. Čert nehlava a všichni se

natolik čisté svědomí, že do křížku s tvorem pustit jen s farářem od A tak neváhali a běželi Ani jemu se za čertem nechal poslat ještě pro tehdy říkalo purkmistr. ustrojil se do slavnostní pomoc dvacet Společně pak všichni radnici. Znovu odemkli otevřeli a všichni s na to, že vzadu na haraburdím je opravdu jenom čertovsky nic nečekali, napřáhli čertovi pomalými přibližovat. Ten, který pokusil bodnout, ale sebou mlátil hlava raději stáhli kousek dál.

Už to vypadlo všelijak, nikdo si nevěděl rady. Najednou aspoň na chvilku z mraků vykoul měsíc a posvítíl na dvorek. Celá parta statečných se náhle dala do smíchu. Vůbec to totiž nebyl čert, ale černý kozel, který se někde utrl a dostal se až na dvorek radnice, kde na kompostu okusoval zbytky zelí. Všichni si oddechli a mezi sebou si slíbili, že o tom nikdy nikomu nepoví. Ale to bychom nemohli být v Plzni, kde se nikdy nic neutají. A tak se zanedlouho celé město smálo tomu, jak kozel dokázal vyděsit strážného, správce, faráře, purkmistra a dvacet vojáků v plné zbroji.

Na čertech je dobré, že i když jsou sice ve službách zla, tak ve skutečnosti pomáhají dobrou odhalit podvodníky, šejdře, ziskuchtivce a zloděje. Při této službě se sami občas dostanou do úzkých, protože je někteří chytráci přelstí, ale nakonec je vždy zlo spravedlivě potrestáno. Bylo by hezké, kdyby tomu tak bylo i mimo pohádkový svět. Nemyslíte?

Víš, co znamenají tato úsloví o čertech? Zkus spojit správné dvojice:

• malovat čerta na zed'	• něčeho se hodně bát
• venku se čerti žení	• rozčílit se
• vyhýbat se něčemu jako čert kříži	• očekávat, že stane něco špatného
• jdi ke všem čertům	• marně se snažit něco sehnat, zařídit
• co je šeptem, to je čertem	• musím přijít na to, proč to nejde....
• to by v tom byl čert	• jdi už pryč
• chodit od čerta k ďáblu	• je ošklivé počasí
• vyletět jak papírový čert	• nic se nemá říkat potají
• vyhánět čerta ďáblem	• zlobivý člověk
• bolet jak čert (hodně)	• jako naschvál....
• kvítko z čertovy zahrádky	• jdi už pryč
• co čert nechtěl	• snažit se něco napravit ještě horším způsobem
• co je šeptem, to je čertem	• když něco moc bolí

Až letos přijde Mikuláš s čertem za zády, můžete mu říct zrovna tuhle básničku:

Čerte, čerte, čertisko,

máš špinavé vousisko.

Dlouhý ocas, ostré rohy

a kopyto místo nohy.

Kopyto, ušmudlaná tvář od popela a pytel na hříšníky. Pohádky o čertech patří k oblíbeným, ať už kvůli samotným postavám čerta, tak kvůli boji dobra se zlem. Hříšníci jsou potrestáni a dobro a láska vždycky vítězí. Čerti v takových případech bývají hlavními aktéry, kteří se starají, aby dobráci získali pověstné štěstí a darebáci shořeli v pekle. Jaké jsou ale ty nejlepší pohádky s pekelníky, které byste určitě měli vidět?

1. Hrátky s čertem 2. S čerty nejsou žerty 3. Princezna ze mlejna 4. Z pekla štěstí 5. Anděl páně 6. Taneček přes dvě pekla 7. Peklo s princeznou 8. Čertova nevěsta 9. Čertí brko 10. Čertoviny.

Čertovská hádanka:

Kožíšek má, vlk to není,

jazyk plazí, had to není,

má rohy a kozel není,

hádej, kdo se venku žení?

Víš to?

Co dělají čerti v pekle, když je jim moc zima?

Přitopí si pod kotlema, hned je jim zas prima.

Co dělají čerti v pekle, když jim lítaj saze?

Přiloží si pod kotlem a je jim blaze.

Co dělají čerti v pekle, když se blíží Vánoce?

Poskakují kolem ohně a chystají ovoce.

Čertovská cukrlata

250 g hladké mouky

150 g moučkového cukru

70 g mletých vlašských ořechů

40 g kakaa

170 g sádla

Vše promícháme v misce, spojíme v těsto, které pak necháme hodinu odpočinout v ledničce. Z vychlazeného těsta koulíme kuličky asi 2 cm veliké, v mističce s nasekanými ořechy každou kuličku obalíme a splácneme na placičku. Pečeme ve vyhřáté troubě na 180 °C. Čertovská cukrlata můžeme lehce pocukrovat.

Pomůžeš čertíkovi najít správné dvojice rohů? Spoj je čarami.

Bc. Kateřina Benešová